

KOMPARATIVT CASESTUDIE AF ALTERNATIVE SYSTEMER TIL BILÆGGELSE AF TVISTER OM DOMÆNENAVNE

Resumé

RESUMÉ

Selvom internettet har givet indehavere af varemærker en adgang til markeder og forbrugere over hele verden, der førhen var utænkelig, er risikoen for at blive offer for en krænkelse af den intellektuelle ejendomsret og andre former for svig samtidig vokset på nettet. Varemærker er særligt følsomme over for krænkelse på internettet, fordi det blandt andet er relativt nemt at integrere dem i et domænenavn som tekst, hvilket kan føre til et stort omfang af misbrug af domænenavsregistreringer og/eller anvendte praksisser.

Da brugen af internettet begyndte at stige i slutningen af 1990'erne, blev internetinteressenter og lovgivere i stigende grad opmærksomme på disse risici. Mens de nationale domstole blev brugt til håndhævelse af varemærkerettigheder som sådan, skabte de grænseløse og grænseoverskridende jurisdiktionsmæssige kendetegn ved internettet, kombineret med de involverede, traditionelt tidskrævende og ofte dyre retssager på tværs af grænser, imidlertid problemer med henblik på en effektiv håndhævelse af de intellektuelle ejendomsrettigheder i forbindelse med misbrug af domænenavsregistreringer. Det var derfor, at Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret (WIPO) indførte tvistløsningssystemet Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP) til bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med registrering af domænenavne på internettet. I slutningen af 1999 vedtog Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), den organisation, der er ansvarlig for koordineringen af vedligeholdelse og procedurer for navneområder og numeriske områder på internettet, WIPO's anbefalinger og gennemførte UDRP for alle registreringer af generiske topdomæner (gTLD, generic Top Level Domain).

Ud over at hjælpe mærkeindehavere med at imødegå misbrug af deres varemærker på nettet, uden at det kræver dyre retssager, og minimere byrden for de nationale domstole, er det også værd at påpege, at systemer til onlinetvistbilæggelse såsom UDRP opfattes som fremmede for den globale e-handel, og at beskyttelse af varemærker på nettet ikke blot bidrager til at mindske vildledning af forbrugere og relaterede skader, men også bidrager til at skabe en stabil platform for økonomisk vækst.

I dag anvender alle generiske topdomæner¹, herunder nye generiske topdomæner², UDRP til bilæggelse af tvister. Selvom mange nationale topdomæner (ccTLD, country code Top Level Domain)³ også benytter UDRP, har andre nationale topdomæner dog valgt enten at vedtage en ændret version af UDRP for at tage højde for forskelle i landets lovgivning eller for at oprette en skræddersyet tvistbilæggelsespolitik (DRP, Dispute Resolution Policy), der kan fungere på en anden måde end UDRP. Eksistensen af disse forskellige tvistbilæggelsespolitikker og de deraf forskellige regler og politikker kræver en specialiseret viden, uden hvilken der kan opstå forvirring blandt indehaverne af de intellektuelle ejendomsrettigheder i forhold til nogle af de særlige aspekter ved sådanne tvistbilæggelsespolitikker (hvilket således udgør en udfordring set fra et ressourcensynspunkt).

Dette studie med titlen "Comparative Case Study on Alternative Resolution Systems for Domain Name Disputes" (komparativt casestudie af alternative systemer til bilæggelse af tvister om domænenavne) er blevet bestilt af EUIPO's Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellektuelle

¹ De kategorier af topdomæner, der administreres af Internet Assigned Numbers Authority (IANA). Den såkaldte kernegruppe af generiske topdomæner består af domænerne .com, .info, .net og .org.

² På nuværende tidspunkt beløber de sig til ca. 1 200 domæner (f.eks. .top, .loan, .xyz osv.).

³ Generelt anvendt eller forbeholdt et land, en suveræn stat eller et selvstændigt område, der identificeres med en landekode (f.eks. .uk, .es, .us osv.).

Ejendomsrettigheder (observationscenteret) med henblik på at sammenligne de sandsynlige resultater af 10 udvalgte tvistbilæggelsespolitikker (herunder UDRP⁴) for 11 på forhånd fastlagte case-scenarier (tvister). Formålet med studiet, der blev foretaget med input fra ekspertpaneldeltagere inden for de respektive tvistbilæggelsespolitikker, var at identificere centrale ligheder og forskelle mellem de mulige resultater og at sammenligne og sammenholde de centrale karakteristika for hver tvistbilæggelsespolitik, som f.eks. procedurer, gebyrer, varigheder og sagsstatistikker.

Der blev i alt taget højde for et stort antal forskellige sager i forbindelse med UDRP og nationale topdomæner. Studiet indeholder en oversigtstabel i et særligt afsnit med statistiske data om sager, der blev afsagt til fordel for klageren, til fordel for den indklagede, afsluttet, før der blev truffet en afgørelse, samt andre resultater (f.eks. annullering af et domæne, manglende betaling af gebyr, ugyldig klage). Desuden blev der indsamlet og analyseret en stor mængde data, der blev leveret af ekspertpaneldeltagere inden for alle tvistbilæggelsespolitikkerne, med henblik på en sammenligning af sagerne. Hvert case-scenarie har sit eget særlige afsnit i denne rapport.

Studiet har vist, at de vurderede tvistbilæggelsespolitikker stort set svarer til UDRP⁵ med undtagelse af Klagenævnet for Domænenavne (.dk). Nogle af de analyserede tvistbilæggelsespolitikker er identiske med UDRP bortset fra nogle få ændringer, der enten har til formål at tilpasse processen til landets underliggende lovgivning eller at inkludere en indledende obligatorisk mæglingsfase⁶. JP-DRP (.jp) udvider f.eks. grundlaget for at indlede en domænevist fra "varemærker og servicemærker" til "varemærke eller anden angivelse [*sic*]" for at tage højde for den snævre definition af varemærker, der er defineret i den japanske varemærkelov.

Med undtagelse af Klagenævnet for Domænenavne (.dk) var de forventede resultater for de 11 teoretiske case-scenarier derfor stort set ens i forbindelse med de forskellige tvistbilæggelsespolitikker, der blev vurderet. Trods dette er der en række centrale punkter, hvor tvistbilæggelsespolitikkerne afviger fra hinanden:

- Nominet (.uk), .nl og .it, der alle er ændrede versioner af UDRP, giver mulighed for en mæglingsfase, hvilket giver både klageren og den indklagede mulighed for at bilægge en tvist før panelfasen, hvis begge parter er villige til dette. Denne mæglingsfase tegner sig for en rimelig del af de tvister, der bilægges, inden en sag indledes formelt. Ved .uk-tvister bilægges f.eks. næsten 10 % af de samlede klager på denne måde.
- Der er visse forskelle i kravene til en afgørelse mod en indklaget⁷. F.eks. kræver UDRP, at klageren skal bevise ond tro på tidspunktet for registreringen samt for anvendelsen (typisk på tidspunktet for klagen). I praksis betyder det, at en domæneindehaver, der registrerer et domæne i god tro, men som efterfølgende anvender domænet i ond tro, normalt stadig vil have forrang mod

⁴ De udvalgte tvistbilæggelsespolitikker, i skarp parentes [], og tilknyttede nationale topdomæner og generiske topdomæner er: 1) Alle generiske topdomæner og nye generiske topdomæner (f.eks. .com, .org, .net, etc.) [UDRP]; 2) .au [auDRP]; 3) .dk [Klagenævnet for Domænenavne]; 4) .eu [euADR]; 5) .it [PRSD, Ændret UDRP]; 6) .uk [Nominet DRS]; 7) .cn [CNDPR]; 8) .jp [JP-DRP]; 9) .us [usDRP]; 10) .nl [Ændret UDRP].

⁵ Politikken fra Klagenævnet for Domænenavne trækker på tre linjer i den danske lov om internetdomæner, hvori det hedder, at "registranter må ikke registrere og anvende internetdomænenavne i strid med god praksis for domænenavne" og "registranter må ikke registrere og vedligeholde registreringer af internetdomænenavne udelukkende med henblik på videresalg eller udlejning". Der gives ingen anden vejledning.

⁶ Se .nl Ændret UDRP og .it Ændret UDRP.

⁷ UDRP anvender en tretrinnetest, som en klager skal fremlægge bevis for, når vedkommende indgiver en klage mod en indklaget: i) domænenavnet er identisk med eller ligner til forveksling varemærket, ii) den indklagede har ingen rettigheder eller legitime interesser i forbindelse med domænenavnet og iii) domænenavnet er registreret og/eller anvendes i ond tro.

en klager. De fleste andre tvistbilæggelsespolitikker anfører dog, at det er tilstrækkeligt at bevise, at enten registreringen eller anvendelsen af domænenavnet er i ond tro.

- Desuden er de tre kumulative krav i UDRP, som en klager skal fremlægge bevis for for at opnå en afgørelse mod en indklaget [i) at domænenavnet er identisk med eller til forveksling ligner varemærket, ii) at den indklagede ingen rettigheder eller legitime interesser har i forbindelse med domænenavnet, og iii) at domænenavnet er registreret og anvendes i ond tro]] ikke til stede i euADR (.eu). I stedet anfører euADR, at en klager skal påvise, at det omtvistede domænenavn er identisk med eller til forveksling ligner varemærket eller den relevante identifikator, og **enten** at det omtvistede domænenavn er blevet registreret af dets indehaver uden rettigheder eller legitime interesser, **eller** at det omtvistede domænenavn skal betragtes som registreret eller anvendt i ond tro.
- Hvad angår de rettigheder, der dækkes, er flere tvistbilæggelsespolitikker tilbøjelige til at tage højde for beskyttelsen af varemærker og servicemærker, mens andre tvistbilæggelsespolitikker, herunder euADR og .nl, der begge er ændrede versioner af UDRP, tager højde for en udvidelse af rettighederne til andre områder som f.eks. geografiske betegnelser eller oprindelsesbetegnelser samt uregistrerede varemærker, handelsnavne, erhvervsidentifikatorer, firmanavne, efternavne og bestemte titler på beskyttede litterære og kunstneriske værker.

Disse undertiden subtile forskelle kan påvirke både den overordnede procedure for den indklagede og klageren og den tilgang, som paneldeltagerne tager, når der træffes beslutning om en sag. I nogle tilfælde kan de således medføre forskellige sagsresultater, f.eks. hvad angår retten til at indgive en klage eller forskellene i de kumulative krav til opnåelse af en afgørelse mod en indklaget.

Resultaterne af dette studie skal skabe større klarhed for indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder, domænenavnsinteressenter og politiske beslutningstagere.

© Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret, 2018

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse

KOMPARATIVT CASESTUDIE AF ALTERNATIVE SYSTEMER TIL BILÆGGELSE AF TVISTER OM DOMÆNENAVNE